

Hrvatski književni jezik (za nekroatiste)

Nositelj kolegija: Prof. dr. sc. Zrinka Jelaska

Izvođač kolegija: Marija Bošnjak, prof.

Status kolegija: izborni kolegij

Oblik nastave: seminari (4)

Jezik: hrvatski

ECTS bodovi: 5

Ispit: pismeni

Sadržaj kolegija: Sadržaj obuhvaća tematsko i jezično gradivo. Kolegij je podijeljen u dva modula: a) obrada jezičnih jedinica i b) uvježbavanje gradiva. Obrađuju se i utvrđuju pravopisne teme; kao i teme iz fonologije, morfologije, sintakse i leksikologije hrvatskoga jezika.

Ciljevi kolegija: Cilj je ovoga kolegija uspostaviti razliku i upoznati temeljne elemente hrvatskoga jezika kao sustava i hrvatskoga standardnoga jezika. Studenti će proširiti postojeća znanja o pravopisnoj, pravogovornoj, morfološkoj, sintaktičkoj i leksičkoj normi hrvatskoga jezika te se upoznati s obilježjima pojedinih funkcionalnih stilova. Utvrdit će temeljna znanja o povijesti hrvatskoga jezika te razvoju standardnoga jezika.

Korištene metode: Usmeno izlaganje, rad na zadacima i tekstovima, analiza seminarskih radova i usmenih izlaganja studenata.

Studentske obveze: Redovito pohađanje i aktivno sudjelovanje u nastavi, izvršavanje zadataka, usmeno izlaganje o odabranoj temi. Stečeno znanje provjerava se pismenim ispitom.

Raspored rada po tjednima:

1. Uvodni sat. Temeljni pojmovi: standardni jezik, književni jezik, gradski i mjesni govori, hrvatski kao ini jezik. Jezični priručnici (gramatika, pravopis, rječnik, jezični savjetnik).
2. Glasovi č, ć, dž, đ. Dvoglasnik.
3. Veliko slovo. Sastavljeno i rastavljeno pisanje riječi.
4. Pravopisni znakovi i kratice. Pisanje riječi iz drugih jezika.
5. Narječja u hrvatskome jeziku.
6. Funkcionalni stilovi.
7. Ponavljanje i usustavljanje.
8. Opis i podjela glasova. Glasovne promjene. Prozodijski sustav.

9. Riječ – promjenjive i nepromjenjive vrste riječi. Sklonjive riječi i njihove gramatičke kategorije. Glagolski sustav hrvatskoga jezika.
10. Područna i vremenska raslojenost jezika. Jezični purizam i jezično posuđivanje.
11. Sinonimija. Homonimija. Frazeologija.
12. Tvorba riječi u hrvatskome jeziku: načini tvorbe.
13. Gramatičko, sadržajno i obavijesno ustrojstvo rečenice. Nezavisnosložene i zavisnosložene rečenice.
14. Red riječi. Sročnost.
15. Ponavljanje i usustavljanje.

LITERATURA:

Obvezna:

1. Težak, S. i Babić, S. (2000) *Gramatika hrvatskoga jezika*, Zagreb: Školska knjiga
2. Silić, J. i Pranjković, I. (2005) *Gramatika hrvatskog jezika: za gimnazije i visoka učilišta*, Zagreb: Školska knjiga
3. Babić, S., Finka, B., Moguš, M. (⁴1996.) *Hrvatski pravopis*, Zagreb: Školska knjiga
4. Jozić i sur. (2013) *Hrvatski pravopis*, Zagreb: Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje
5. Šonje, J. (2000) *Rječnik hrvatskoga jezika*, Zagreb: Školska knjiga,
6. Anić, V. (³1998) *Rječnik hrvatskoga jezika*, Zagreb: Novi Liber
7. Frančić, A., Hudeček, L. i Mihaljević, M. (2005) *Normativnost i višefunkcionalnost u hrvatskom standardnom jeziku*, Zagreb: Hrvatska sveučilišna naklada

Izborna:

1. Raguž, D. (1997) *Praktična hrvatska gramatika*, Zagreb: Medicinska naklada
2. Barić, E. i sur. (1997) *Hrvatska gramatika*, Zagreb: Školska knjiga
3. Anić, V. i Silić, S. (2001) *Pravopis hrvatskoga jezika*, Zagreb: Novi liber
4. Badurina, L., Marković, I., Mićanović, K. (2007) *Hrvatski pravopis*, Zagreb: Matica hrvatska
5. Hudeček, L. i sur. (2012) *Školski rječnik hrvatskoga jezika*, Zagreb: Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje i Školska knjiga
6. Samardžija, M. (1995) *Leksikologija hrvatskoga jezika*, Zagreb: Školska knjiga